

Daf Panorama

La Yéchiva Ohavet Toratêha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

SANHEDRINE 7

דף ז

א. מחלוקת אם פשרה רשות או מצוה.

ב. בוצע בדרך זה אהרן.

ג. פוטר מים לענין פשרה או לעתיד לבוא.

ד. שבעה משלים.

ה. לא תגורו מפני איש.

ו. עונש הדין.

ז. דיין שנתמנה ע"י ממון.

ח. תפילת רב.

ט. ולא תעלה במעלות.

י. אשר תשים לפניכם.

יא. אזהרות משה רבינו.

א. נחלקו תנאים אם פשרה היא מצוה או רשות וד' דעות בדבר: א, לתנא קמא רשות לבצוע (לעשות פשרה) עד גמר דין, משנגמר הדין אסור, ב, ר"א בנו של רבי יוסי הגלילי אסור לבצוע, ג, ר' יהושע בן קרחה מצוה להציע לבעלי הדין שאם ירצו יהיה פשרה. ומשודע להיכן הדין נוטה אסור, ד, לר"ש בן מנסיא רשות לבצוע עד שידע להיכן הדין נוטה.

ב. ודרשו לעיל התנאים את הפסוק בוצע בדרך ניאין ה' לענין פשרה ועוד ענינים. ורבי תנחום דרש לענין מעשה העגל שעשה אהרן פשרה בינו לבין עצמו והורה היתר לעצמו לעשות להם עגל.

ג. נאמר פוטר מים ראשית מדון. ודרש ר"ש בן מנסיא לענין פשרה, שאם רוצה לעשות פשרה ולפטור המריבה המשולה למים (שאם אין סותם המים שיצאו מהנהר מיד הולך ומרחיב, ומשולה גם לעצי הגשר שבתחילה רופפים וכשנקבעו במקום נקבעו). אין רשאי אלא בראשית מדון (קודם שישא ויתן בדין). אבל הסוברים שאין הפשרה תלויה בזמן שמיעת טענותיהם, דורשים פסוק זה לענין שאין תחילת דינו של אדם לעתיד לבוא אלא על דברי תורה.

ד. א, אשרי השומע חרפתו ושוקת, שבשתיקתו הלכו מאה רעות (שנאמר פוטר מים ראשית מדון, מאה דינים).

ב, על פעמים ושלש אין הגנב נהרג אבל סופו ללקות באחרונה (על שלשה פשעי ישראל ועל ארבעה לא אשיבנו).

ג, שבע בורות כריות לרגלי איש שלום ומכולם ינצל, ועושה רשעה בבור אחד יפול (שבע יפול צדיק וקם וגו').

ד, מי שנטלו ב"ד בגדו לפורעה לאחר, יזמר וילך שוהצ"א גזילה מביתו (כל העם הזה על מקומו יבא בשלום).

ה, כשהאשה מנמנת, הסל שעל ראשה נשפל, ואין מלאכתה ניכרת מתוך עצלותה (בעצלות ימך המקרה).

ו, האיש שבטחתי בו הרים אגרופו לנגדי (גם איש שלומי וגו').

ז, כשהבתנו היתה עזה, על רוחב הסיף היינו שוכבים שנינו, ועתה שאינה עזה לא די לנו במיטה של שישים אמות (ודברתי איתך מעל הכפורת, איזה בית אשר תבנו לי).

ה. לא תגורו מפני איש, שלא יכניס הדין את דבריו, כמו שכתוב ויין לא תאגור, אגרה בקציר מאכלה אוגר בקיץ בן משכיל.

ו, א, כל דיין שדן דין אמת לאמיתו משרה שכונה בישראל, ושאין דן לאמיתו גורם לשכינה שתסתלק מישראל

ב, דיין שנטל מזה ונתן לזה שלא כדין הקב"ה נוטל ממנו נפשו.

ג, לעולם יראה דיין כאילו חרב בין יריכותיו וגיהנם פתוחה לו מתחתיו (איש חרבו על ירכו מפתח בלילות).

ד, דינו לבקר משפט, אם ברור לך כבקר אמרו ואם לאו אל תאמרו. וי"א שנאמר אמור לחכמה אחותי את, שברור לך כאחותך שהיא אסורה לך.

ה, עשרה שיושבים בדין, עונש הטיית הדין תלוי בצואר כולם ואפילו לתלמיד לפני רבו. (רב הונא היה אוסף עשרה חכמים כדי שיתחלק העונש בין כולם אם יטעו בדין. רב אשי כשהיה דן בטריות היה אוסף את כל טבחי העיר).

ו, מלך במשפט יעמיד ארץ, אם בקי הדיין בדינים כמלך שהוא עשיר יעמיד ארץ. ואיש תרומות יהרסנה, אם הדיין מחזר לשאול את הדין ככהן ששואל תרומותיו, יהרוס ארץ.

ז, דיין שנתמנה ע"י ממון עליו נאמר הוי אומר לעין הקיצה וגו' ועתיד הקב"ה ליפרע ממעמידיו, וכאילו נוטע (המעמיד) אשירה. ובמקום שיש תלמידי חכמים כאילו נוטעו אצל מזבח. ועליו נאמר לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב.

ח, כשרב הלך לבית הדין התפלל שלא יטעה. וכשהתקבלו אנשים לכבודו חיזק עצמו בפסוקים שלא תזוח דעתו עליו. וכן נהג מר זוטרא.

ט. כתוב בתורה ולא תעלה במעלות על מזבחי, וגסמך לו ואלה המשפטים. ולמדו מכאן שצריך להיות מתונים בדין (ולא לעלות בחזקה ובמרוצה). ועוד למדו מכאן שלא יפסע הדיין על ראשי עם קודש (כשיושב הציבור על הארץ בשעת הדרשה ופוסע ביניהם נראה כפוסע עליהם).

י. אשר תשים לפניהם אלו כלי הדיונים (רצועה, מקל, שופר לנידוי וסנדל לחליצה), שהם מטלטלים ושייך בהם שימה.
 יא. א, אמר משה רבינו: ואצוה את שופטיכם, לשון זירוז להטיל אימת הדיונים על הציבור לשם שמים, אלו מקל ורצועה.
 ב, עוד אמר: שמוע בין אחיכם, אזהרה לבי"ד שלא ישמע דברי בעל דין קודם שיבא בעל דין חברו, ואזהרה לבעל דין שלא יעשה כן וי"א שנאמר לא תשא שמע שוא.
 ג, ושפטתם צדק, צדק את הדין ואח"כ תתכרו.
 ד, בין איש ובין אחיו, אפילו בין בית לעלייה שנפלו בירושה יעלה אותם בדמים (שלא יאמר זה יטול בית וזה עלייה אלא ישום דמיהם וישלים לו כפי דמיו).
 ה, ובין גרו, בין תגור וכיריים (לשון מגור תשמישי דירה) שהתגור עודף על הכיריים, וצריך לשומם לפי דמיהם.
 ו, לא תכירו פנים במשפט, לא תכירוהו אם הוא אהבך ולא תנכרהו אם הוא שונאך. (ומעשה שבא בעל אכסניה של רב לפניו לדין והוכיח לו טובתו, ושלחו רב לרב כהנא ועדיין היה לבו גס בו עד שאיים עליו רב כהנא בנידוי).

Rav Elisha Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés